

PERIODICKÁ (PRŮBĚŽNÁ) ZPRÁVA ZA ROK 2021 k 31. 10. 2021

Design československého skla a bižuterie 1948–1989

Projekt Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 – NAKI II

Identifikační kód projektu: DG18P02OVV031

Projekt naplňuje globální cíl 2 – Kulturní dědictví, specifický cíl 2.3 – Kulturní dědictví, vzdělávání a média

Zpracoval: PhDr. Petr Nový, odpovědný řešitel projektu
Ing. Jana Hamplová, ekonomicko-provozní náměstkyně muzea

Schválil: Ing. Milada Valečková, ředitelka muzea

V Jablonci nad Nisou, 11. 11. 2021

Obsah:

Složení řešitelského týmu	3
1) Průběh řešení ve sledovaném období, zhodnocení plnění cílů a harmonogramu řešení	4
a) Cíle a etapy projektu	4
b) Konkrétní popis průběhu řešení první etapy projektu a dosažených výsledků	4
2) Přehled plánovaných cílů	5
3) Uplatněné výsledky	5
4) Přehled změn v popisovaném období	6
5) Návrh na upřesnění řešení projektu pro další etapu řešení	7
6) Čerpání uznaných nákladů a účelové podpory	7
7) Závěr	8

Složení řešitelského týmu:

řešitel příjemce – vedoucí týmu

PhDr. Petr Nový

ostatní řešitelé příjemce – interní řešitelé

Helena Braunová

Dagmar Havlíčková

Mgr. et Mgr. Kateřina Hrušková

PhDr. Kateřina Nora Nováková, Ph.D.

ostatní řešitelé příjemce – externí řešitel

PhDr. Jaroslav Polanecký, Ph.D.

1) Průběh řešení ve sledovaném období, zhodnocení plnění cílů a harmonogramu řešení

a) Cíle a etapy projektu

Hlavním cílem projektu aplikovaného výzkumu *Design československého skla a bižuterie 1948–1989* je interdisciplinární zhodnocení designu ručně i průmyslově vyráběného užitkového skla a bižuterie v socialistickém Československu, a to přípravou tří výstav s kritickým katalogem, zpracováním certifikovaného metodického postupu, publikací článků v recenzovaných periodických a uspořádáním konference. Téma je zpracováváno v širokém historickém (společenském, politickém, hospodářsko-ekonomickém, umělecko-historickém) kontextu, na základě studia významných kolekcí exponátů ze sbírek českých i zahraničních paměťových institucí, firemních vzorkoven, dobových pramenů, dobové literatury a literatury k tématu. Výstupy projektu přispějí ke komplexnímu vnímání užitného umění a průmyslového designu skla a bižuterie ve vymezeném období, inspirují metodologii sběru a uchování těchto předmětů a přispějí k rozvoji dějin designu skla a bižuterie.

Sekundárním cílem projektu je odborné zpracování kolekce skla a bižuterie z let 1948–1989 ze sbírky Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou. Ta patří pro sklo z období socialismu mezi početně nejvýznamnější evropské kolekce, v případě bižuterie je světovým unikátem.

V roce 2018 (březen-prosinec) započalo řešení I. etapy projektu *Analýza zdrojů a analytické odborné články v recenzovaných periodických*, jejíž realizaci jsme rozložili do let 2018–2019. Následuje aktuálně probíhající II. etapa *Interpretace zdrojů, interpretační publikační výstupy a monotematické výstavy s kritickými katalogy (2020–2021)*, na níž naváže závěrečná III. etapa *Evaluace: syntetická výstava s kritickým katalogem, návrh certifikované metodiky a uspořádání konference (2022)*.

Druhá etapa projektu má 3 dílčí cíle:

- a) *monotematická výstava s kritickým katalogem „Československá bižuterie na výstavách 1948–1989“ (realizace 2020)*,
- b) *monotematická výstava s kritickým katalogem „Design československého lisovaného skla 1948–1989“ (realizace 2021)*,
- c) *příprava a realizace interpretačních článků v recenzovaných periodických (realizace 2020–2021)*.

Pro rok 2021 byla naplánována realizace jednoho hlavního výsledku (E_{krit}) a interně jednoho vedlejšího výsledku (J_{ost}).

b) Konkrétní popis průběhu řešení druhé etapy projektu a dosažených výsledků

Dílčí cíl a) Výstava s kritickým katalogem, nazvaná *Kaleidoskop vkusu – Československá bižuterie na výstavách 1948–1989*, ve výstavním sále muzea probíhala od 3.12.2021 do 5.9.2022, přičemž

termín jejího konání byl s ohledem na uzavření muzea během protipandemických opatření (leden až duben 2021) prodloužen. Díky tomuto opatření ji shlédlo 20 258 návštěvníků. Nad rámec úkolů stanovených v projektu NAKI byla výstava na náklady pořádajících institucí zapůjčena do Retromusea v Chebu, a to v termínu 22.9.2021 až 27.2.2022.

Scénografii a instalaci výstavy, stejně tak jako grafiku, sazbu a tisk kritického katalogu, zajistilo pražské studio OKOLO (Matěj Činčera). Koordinátorkou hlavního výsledku byla PhDr. Kateřina Nora Nováková, Ph.D., jako řešitelé se na něm aktivně podíleli Mgr. et Mgr. Kateřina Hrušková, PhDr. Petr Nový a fotograf Aleš Kosina.

Dílčí cíl b) Výstava s kritickým katalogem, nazvaná *Hledání rovnováhy – Design československého lisovaného skla 1948–1989* byla ve výstavním sále muzea zahájena 7.10.2021 (ukončení je plánováno na 10.4.2022). Počet návštěvníků bude vzhledem k těmto termínům uveden až v Průběžné zprávě za rok 2022. Scénografii výstavy připravil Atelier Pelcl (prof. Ak. arch. Jiří Pelcl – MgA. Ondřej Červený), grafiku a sazbu kritického katalogu MgA. Radka Folprechtová a Barbora Solperová. Koordinátorem hlavního výsledku byla PhDr. Petr Nový, jako řešitelé se na něm aktivně podíleli PhDr. Jaroslav Polanecký, Ph.D., Dagmar Havlíčková a fotograf Aleš Kosina.

Dílčí cíl c) Již v průběhu roku 2020 byly v odborných časopisech publikovány čtyři interpretační studie. Jejich autory byli v rámci kolektivu PhDr. Petr Nový, Mgr. Petr Čížek, Dagmar Havlíčková, poté Mgr. et Mgr. Kateřina Hrušková a PhDr. Kateřina Nora Nováková, Ph.D. a individuálně PhDr. Petr Nový a Mgr. et Mgr. Kateřina Hrušková.

V roce 2021 byla publikována jedna interpretační studie, jejíž autorkou je Mgr. et Mgr. Kateřina Hrušková.

2) Přehled plánovaných cílů

V roce 2021 měla být v rámci II. etapy projektu *Interpretace zdrojů, interpretační publikační výstupy a monotematické výstavy s kritickými katalogy* dle harmonogramu realizována jako hlavní cíl E_{krit} monotematická výstava s kritickým katalogem *Hledání rovnováhy – Design československého lisovaného skla 1948–1989*. Vedlejší cíl – publikace tří interpretačních odborných článků v recenzovaných periodících J_{ost}, byl nejen splněn již v roce 2020 (publikovány čtyři).

3) Uplatněné výsledky

V roce 2021 byly dokončeny plánované cíle II. etapy projektu *Interpretace zdrojů, interpretační publikační výstupy a monotematické výstavy s kritickými katalogy* dle harmonogramu. Byla realizována monotematická výstava s kritickým katalogem E_{krit} *Hledání rovnováhy – Design československého lisovaného skla 1948–1989* a zahájeny odborné práce na monotematické výstavě s kritickým katalogem E_{krit} *Design československého skla a bižuterie 1948-1989* (III. etapa).

Přestože byl vedlejší cíl – publikace tří interpretační odborné článků v recenzovaných periodických *Jost* – splněn již v roce 2020 (publikovány čtyři), byla otištěna ještě jedna tematická studie. Vedlejší cíl byl tedy překročen.

Výstup *E_{krit}* v rámci druhé etapy projektu

Na téma lisovaného skla byla realizována monotematická výstava s kritickým katalogem *Hledání rovnováhy – Design československého lisovaného skla 1948–1989*. Jako řešitelé se na výstupu aktivně podíleli PhDr. Petr Nový (koordinátor), PhDr. Jaroslav Polanecký, Ph.D., Dagmar Havlíčková a fotograf Aleš Kosina.

Výstupy *Jost* v rámci druhé etapy projektu

2020 (v termínu uzávěrky Průběžné zprávy za rok 2020 v tisku)

Na téma bižuterie v období socialismu byla publikována interpretační studie *Podniky Průmyslu jablonecké bižuterie a československý oděvní průmysl v letech 1948–1989*. Její autorkou je ostatní řešitelka Mgr. et Mgr. Kateřina Hrušková (odborné recenzované periodikum *Textil v muzeu* 16, 2020, ISSN 1804-1752; s. 50–59).

Na téma bižuterie v období socialismu byla publikována interpretační studie *Vzorkaři v rámci jabloneckého bižuterního průmyslu v letech 1958–1989*. Jejimi autorkami jsou ostatní řešitelky PhDr. Kateřina Nora Nováková, Ph.D. a Mgr. et Mgr. Kateřina Hrušková (odborné recenzované periodikum *Fontes Nissae – Prameny Nisy* 21, 2/2020, ISSN 1213-5097; s. 48-63).

2021

Na téma bižuterie v období socialismu byla připravena k publikování interpretační studie *Když v rukou květy nevadnou, ale rozkvétají. Dagmar Dvořáková, vzorkařka textilních květin*. Její autorkou je ostatní řešitelka Mgr. et Mgr. Kateřina Hrušková (odborné recenzované periodikum, *Textil v muzeu* 17, 2021, ISSN 1804-1752 (v tisku).

4) Přehled změn v popisovaném období

V průběhu roku 2021 nebyly provedeny žádné změny.

5) Návrh na upřesnění řešení projektu pro další etapu řešení

Pro rok 2022 muzeum neplánuje uskutečnění žádných změn oproti schválenému platnému znění projektu.

6) Čerpání uznaných nákladů a účelové podpory

Průběh čerpání účelové podpory byl v souladu se schváleným rozpočtem a přidělenými finančními prostředky.

V průběhu roku 2021 došlo prostřednictvím Dodatku č. 10 k přesunům finančních prostředků mezi jednotlivými kapitolami, a to konkrétně částky 184 tis. Kč z položky Balení a přeprava exponátů do části rozpočtu C2 do položky Tisk katalogu (4 tis. Kč) a do nově vzniklé položky Materiál pro realizaci výstavy (109 tis. Kč) a do části D na položky Překlady textů (2 tis. Kč), Scénografické a realizační řešení (66 tis. Kč) a Grafika katalogu a výstavy „Design československého lisovaného skla 1948-1989“ (3 tis. Kč).

Osobní náklady nebo výdaje

Mzdové prostředky na projekt byly čerpány rovnoměrně, jednotliví členové řešitelského týmu v zaměstnaneckém poměru muzea byli odměňováni měsíčně dle výše svého úvazku na projektu a v souladu se schváleným rozpočtem. Finanční prostředky na platy zaměstnanců budou do konce roku 2021 zcela vyčerpány.

Ostatní osobní náklady – pro rok 2021 byly sepsány tři dohody o provedení práce, a to s externím řešitelem části sklo PhDr. Jaroslavem Polaneckým, Ph.D. (od 2. 1. do 31. 12. 2021), který průběžně plní zadané úkoly a na základě výkazů práce je mu měsíčně vyplácena odměna za vykonanou práci. Dále byly sepsány jednorázové dohody o provedení práce s PhDr. Janem Merglem, Ph.D. a prof. PhDr. Zdeno Kolesárem, Ph.D. na recenzi kritického katalogu k výstavě „Hledání rovnováhy. Design československého lisovaného skla 1948-1989“ (od 1. do 31. 3. 2021). Dle plánu budou finanční prostředky na OON do konce roku 2021 zcela vyčerpány.

Autorské honoráře a stipendia studentů – nebyly v projektu požadovány.

Povinné zákonné odvody a odvod do FKSP jsou měsíčně zákonně odváděny dle čerpaných mzdových prostředků a dle plánu budou do konce roku 2021 vyčerpány (k rozdílu může dojít pouze z důvodu zaokrouhlení).

Náklady nebo výdaje na pořízení majetku – nebyly v projektu požadovány.

Další provozní náklady nebo výdaje

Přímé neinvestiční náklady (provoz majetku zakoupeného mimo projekt) – nebyly v projektu požadovány.

Přímé neinvestiční náklady (materiál) – dle schváleného rozpočtu projektu bylo pro rok 2021 plánováno čerpání na kancelářské potřeby (tonery, papír, psací potřeby, euroobaly) a tisk katalogu „Design československého lisovaného skla 1948-1989“.

Náklady na kancelářské potřeby budou účtovány k 31. 12. 2021 jako procentní podíl celkového počtu úvazků podílejících se na výzkumu v roce 2021 na celkovém počtu úvazku organizace. Při výpočtu

bude muzeum vycházet ze skutečných fakturovaných nákladů na materiál v roce 2021 a budou zcela vyčerpány.

Tisk katalogu „Design československého lisovaného skla 1948-1989“ je součástí dodávek dle smlouvy podepsané na základě poptávkového řízení s firmou ak. arch. Jiří Pelcl ve výši 130 tis. Kč, tato položka rozpočtu je zcela vyčerpána.

Náklady na materiál pro realizaci výstavy „Design československého lisovaného skla 1948-1989“ je novou položkou rozpočtu, která obsahuje dodání mobiliáře pro výstavu ve výši 109.000,- Kč a bude do konce roku 2021 zcela vyčerpána.

Přímé neinvestiční náklady (cestovní náhrady) – nebyly v projektu pro rok 2021 požadovány.

Přímé neinvestiční náklady (zveřejňování výsledků) – nebyly v projektu požadovány.

Náklady nebo výdaje na služby

Překlady textů pro kritický katalog „Design československého lisovaného skla 1948-1989“ – dodávka služeb za překlady je součástí smlouvy o dílo uzavřené s firmou ak. arch. Jiří Pelcl ve výši 70.000,- Kč, tato položka je již pro rok 2021 zcela vyčerpána.

Scénografické a realizační řešení výstavy „Design československého lisovaného skla 1948-1989“ – dodávka těchto služeb je z velké části součástí smlouvy o dílo uzavřené s firmou ak. arch. Jiří Pelcl ve výši 200.000,- Kč a dále se jedná o potisk panelů pro výstavu ve výši 63.000,- Kč, tato položka bude do konce roku 2021 zcela vyčerpána.

Grafika katalogu a výstavy „Design československého lisovaného skla 1948-1989“ – dodávka těchto služeb je součástí smlouvy o dílo uzavřené s firmou ak. arch. Jiří Pelcl ve výši 80.000,- Kč, tato položka je již pro rok 2021 zcela vyčerpána.

Balení a přeprava exponátů pro výstavu „Design československého lisovaného skla 1948-1989“ – k balení a přepravě exponátů došlo v 1. pololetí roku 2021 a jde o položku rozpočtu ve výši 22.000,- Kč (skutečná částka 22.191,40 Kč), tato položka je již pro rok 2021 zcela vyčerpána.

Doplňkové (režijní) náklady nebo výdaje

Náklady na energie (el. energie, plyn, vodné a stočné) a telekomunikační služby – tyto náklady budou účtovány k 31. 12. 2021 jako procentní podíl celkového počtu úvazků podílejících se na výzkumu v roce 2021 na celkovém počtu úvazku organizace. Při výpočtu bude muzeum vycházet ze skutečných fakturovaných nákladů na energie v roce 2021 a budou zcela vyčerpány.

7) Závěr

Záměrem projektu *Design československého skla a bižuterie 1948-1989* je dle specifického cíle č. 2.3 Kulturní dědictví, vzdělávání a média a globálního cíle č. 2 Kulturní dědictví přispět k začlenění výsledků výzkumu národní, regionální a lokální identity a tradice do vzdělávacích procesů na všech úrovních, tvorbou výukových programů a široké prezentace a zpřístupnění jejich hodnot v kontextu

národní identity zpracováním tří výstav s kritickým katalogem, certifikovaného metodického postupu, publikací článků v recenzovaných periodících a uspořádáním konference.

Během čtvrtého roku řešení projektu řešitelský tým jednoznačně prokázal životaschopnost a smysluplnost záměru. Rozdělení do etap a harmonogram se ukázaly jako realistické, dílčí cíl J_{ost} se dokonce podařilo nejen splnit s předstihem, ale výrazně překročit.

Dosavadní průběh realizace projektu a jeho dílčí výsledky vnímá vedení muzea jako jednoznačně přínosný a pozitivní i proto, že členové řešitelského týmu prokázali svou schopnost včas a v potřebné kvalitě odevzdávat požadované interní výstupy.

Přílohy

Příloha č. 1 – seznam dosažených výsledků projektu (3 str.)

Příloha č. 2 – specifikace místa a účelu konání tuzemských a zahraničních služebních cest na rok 2022 (1 str.)